

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 20.7.2004
KOM(2004) 519 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU
KONZULTÁCIA O MOŽNOSTIACH VYPRACOVANIA SYSTÉMU EURÓPSKÝCH
ŠKÔL

1. 50 ROKOV EURÓPSKÝCH ŠKÔL

Úvod

V ostatných 50 rokoch Európske školy zabezpečovali vysokokvalitné, mnohokultúrne, multilinguálne vzdelávanie pre deti zamestnancov inštitúcií EÚ. Dostupnosť týchto škôl uľahčila inštitúciám získavať skúsených vysokokvalifikovaných pracovníkov. Uznávaná a pochvaľovaná európska maturita umožňuje prístup k univerzitnému vzdelaniu po celej Európe.

Cieľom tejto konzultácie je urobiť prehľad o EŠ a v tomto dôležitom štádiu expanzie a zmeny Európskej únie skôr otvoriť diskusiu v snahe vytvoriť súhlasný prístup k ich budúcemu rozvoju a možnostiam ich zmeny, než predložiť konkrétne návrhy.

Východiskovým bodom každej úvahy o budúcnosti EŠ musí byť skutočnosť, že ich úspech v oblasti vzdelávania sa nesmie znížiť, ani ohroziť. Komisia sa angažuje v systéme EŠ a pri maximalizovaní výdobytkov, ktoré sa majú vytvoriť budovaním na pevných základoch, ktoré už boli vybudované.

Nepochybný úspech EŠ však neodstráni nutnosť hodnotenia a posudzovania. Prezieravá Böschova správa o budúcnosti EŠ, ktorú prijal EP v decembri 2002, a následný pracovný dokument poskytl užitočné a aktuálne zhodnotenie silných stránok a nedostatkov systému EŠ. Spolu s nedávnymi správami predloženými Radou guvernérov a Účtovným dvorom poskytujú presvedčivý prípad pre kvalitatívne prehodnotenie efektívnosti a účinnosti systému. Tieto hnacie motory zmeny v kombinácii s novým impulzom, ktorý priniesla posledná vlna rozšírenia, predpokladajú opätovné prehodnotenie EŠ – v obmedzenom zmysle – posúdenie efektívnosti ich komplexného riadenia a organizačných štruktúr a získanej hodnoty za peniaze súčasnej konfigurácie poskytovania služieb.

Je na Komisii, ako primárnemu užívateľovi EŠ prostredníctvom detí jej zamestnancov, aby prevzala proaktívnu úlohu a usilovala sa prostredníctvom širokej konzultácie určiť postoj ku zmene, ktorý bude v čo najväčšej možnej miere založený na konsenze.

1.1. Historické súvislosti

Európske školy boli založené pred 50 rokmi za účelom spoločne vzdelávať deti zamestnancov Európskeho spoločenstva. V podstate tvoria systém financovaný z verejných zdrojov mimo národných vzdelávacích systémov, ktorý sa riadi medzinárodnou zmluvou „Konvencia stanovujúca štatút Európskych škôl“. Komisia zastupuje Európske spoločenstvá ako „zmluvné strany Konvencie“ v Rade guvernérov (RG), ktorá pozostáva väčšinou zo zástupcov členských štátov. V praxi značná časť (takmer 60%) nákladov školy sa financuje z rozpočtu EÚ, hoci v rozpočte Spoločenstva sa to prezentuje ako vyrovnávacia dotácia (viď. Fakty a údaje o EŠ v prílohe 1).

1.2. Rast, rozširovanie a decentralizácia

Rast inštitúcií a následné rozšírenia Únie viedlo k značnej expanzii systému EŠ z jednej školy na jednom mieste na 14 EŠ na 10 miestach do konca tohto desaťročia¹. Tým vznikli ďalšie jazykové požiadavky (pôvodné štyri jazyky sa rozšírili na jedenásť a pribudnú ďalšie tri z nových členských štátov). V budúcnosti bude možné zaviesť viac jazykov, ak budú

¹ Lux II sa otvorí v roku 2004 a Bxl IV do roku 2008.

splnené kritériá pre otváranie jazykových sekcií stanovené RG v roku 2000.² Rast pracovných centier EÚ, ktorý vyplynul s decentralizácie činností EÚ na rastúci počet orgánov EÚ/Spoločenstva po celej Unii, prináša aj výzvy. V niektorých centrách už boli v oblasti vzdelávania vypracované obmedzené ad-hoc riešenia.

Určitý typ medzinárodného, multilinguálneho medzinárodného vzdelávania musí byť vždy dostupný pre deti pracovníkov EÚ vo všetkých centrách, kde sú inštitúcie alebo orgány EÚ, ale otázka zabezpečenia vzdelávania každého žiaka v EÚ v materinskom jazyku pri viac ako 20 oficiálnych jazykoch a v centrách len s niekoľkými žiakmi vyžaduje dôkladnú úvahu a konzultáciu. Konkrétne problémy sa objavujú vo vzťahu k malým EŠ.

2. VYPRACOVANIE SYSTÉMU EURÓPSKÝCH ŠKÔL: MOŽNOSTI A OBMEDZENIA

Aby sa zaistilo nepretržité poskytovanie vysokokvalitného európskeho vzdelávania a splnili sa nové výzvy a požiadavky naznačené vyššie, je potrebné, aby prehodnotenie systému zahŕňalo zmeny, ktoré sa pohybujú od zmien dosiahnuteľných v krátkodobom až strednodobom horizonte, až po zmeny, ktoré môžu vyžadovať rozmanité zmeny, vrátane preformulovania súčasnej Konvencie.

Komisia je toho názoru, že pri dostatočne dobrej vôli je možné a uskutočniteľné vykonať mnoho zmien pri súčasnom režime a v rámci oblastí, o ktorých by sa dalo povedať, že sa v nich dá relatívne rýchlo dosiahnuť konsenzus.

Vzhľadom na úlohu EŠ ako poskytovateľa vzdelania pre zamestnancov inštitúcií a orgánov Spoločenstva by ešte tesnejšie spojenie inštitúcií so správou a financovaním škôl samotných (možno dokonca prostredníctvom Úradu Komisie) predstavovalo významný dlhodobý prospech. Členské štáty by mali v princípe zostať zodpovedné za učebné osnovy, školské inšpekcie a organizáciu európskej maturity (v súčasnosti sú zodpovedné RG a Výbor inšpektorov).

Nasledujúce časti sa teda zameriavajú na preskúmanie aspektov riadenia, správy a rozpočtu systému EŠ; potom sa posudzujú mnohé otázky súvisiace so vzdelávaním, ktoré spadajú viac do oblasti učebných osnov a kvality poskytovaných služieb v EŠ.

2.1. Riadenie – možnosti v krátkodobom a dlhodobom horizonte.

V súčasnosti sa musí Rada guvernérov zaoberať všetkými vzdelávacími, finančnými a administratívnymi záležitosťami, ktoré sa týkajú EŠ. Mnoho zainteresovaných predstaviteľov má pocit, že prevádzkové ťažkosti, ktorým RG v súčasnosti čelí a ktoré uznáva, sa ešte zosilnia kvôli značnému nárastu nových členov, jazykov a stretnutí, ktoré rozšírenie EÚ so sebou prináša. Zdalo by sa, že nárast pracovného zaťaženia RG v odozve na rozvíjajúcu sa podstatu a zložitnosť organizačných zmien systému poukazuje na to, že preskúmanie jej práce je teraz skutočne potrebné. Dokonca už pred rozšírením EÚ silná stránka RG spočívala v jej schopnosti strategického prehľadu. Pri nie častých stretnutiach a širokom prevažne vzdialenom členstve, nie je dobre usporiadená na prijímanie operačných rozhodnutí. To sa len ťažko zmierni príchodom zástupcov z 10 nových členských štátov.

Za ostatných 50 rokov sa v mnohých členských štátoch významne rozvinula školská správa a riadiaca prax. Plná účasť volených zástupcov rodičov, učiteľského zboru - a ak je to možné komunity, ktorej škola slúži - na riadení škôl sa stala štandardom.

² „Kritériá pre založenie, zatvorenie a udržanie Európskych škôl“, Doc 2000-D-7510, prijaté na schôdzi RG konanej v dňoch 24-25/10/2000

V súlade s týmto vývojom sa navrhuje, aby sa Správnym radám (SR) každej EŠ umožnilo zohrávať výrazne posilnenú úlohu v správe a riadení EŠ. Zdá sa, že ustanovenie Konvencie, na základe ktorého SR „vykonávajú také ďalšie administratívne povinnosti, ktorými ich môže poveriť Rada“, je v súčasnosti nedostatočne využívané a mohlo by tvoriť základ pre prijatie mnohých ďalších úloh na úrovni jednotlivých škôl.

V dlhodobom horizonte by sa Konvencia mohla prehodnotiť tak, aby mohla jednotlivým školám poskytnúť ďalšiu autonómiu, so Správnymi radami, v ktorých by boli zástupcovia RG (alebo jej nástupníckeho orgánu), inštitúcií, rodičov, učiteľov a žiakov.

Európske inštitúcie, ktoré sú *de facto* hlavnými záujmovými skupinami, prejavujú aktívnejší záujem o EŠ na základe toho, že majú skutočný záujem, keďže sú hlavnými príjemcami služieb, aj hlavnými pokladníkmi. Systém riadenia podľa súčasnej Konvencie však vo veľkej miere vylučuje ich účasť, keď účasť Komisie je obmedzená len na jeden hlas v Rade guvernérov v porovnaní s hlasmi 17 (alebo v niektorých prípadoch 19) hlasujúcich členov. Toto dedičstvo „demokratického deficitu“ v Rade by nemalo zostať ďalej nezmenené.

Hoci skutočný vývoj v tomto ohľade sa môže dosiahnuť iba zmenou Konvencie, zlepšenie prechodnej situácie je možné, ak by ostatné inštitúcie a Rada využívali zvláštne ustanovenia článku 28 Konvencie na dosiahnutie dohody pokiaľ ide o poskytnutie jedného kresla v Rade a jedného hlasu každej z týchto inštitúcií: EP, Hospodársky a sociálny výbor, Výbor regiónov, Európsky súdny dvor a Európsky účtovný dvor.

Dva z vyššie uvedených návrhov sú dosiahnuteľné bez nutnosti zmeniť právny základ EŠ a v rámci pomerne krátkeho času. Možnosťou, ktorá by mohla zabezpečiť dlhodobý základ pre efektívne a stabilné riadenie systému, by mohlo byť zriadenie Úradu Komisie alebo Agentúry EÚ, ktorý by spravoval finančné a prevádzkové aspekty všetkých škôl so štruktúrami zástupcov a vstupom, ktoré by boli k dispozícii týmto komunitarizovaným exekutívnym orgánom. Každý ďalší návrh by vyžadoval súlad so všeobecnou smernicou pre zriadenie týchto orgánov.

Tak ako v prípade, keď boli navrhnuté iné Úrady Komisie alebo Agentúry EÚ, toto by si vyžiadalo úplnú štúdiu realizovateľnosti, ktorá by stanovila potenciálny prospech, ktorý by v rámci špecifických parametrov vzdelávacieho a vyučovacieho kontextu zachoval najlepšie tradície, kvalitu a základnú skúsenosť súčasného mechanizmu riadenia a viedol k väčšej pružnosti a účinnosti. Bude potrebné prehodnotiť finančné mechanizmy, vrátane spôsobov kompenzácie priamych príspevkov v rozpočte EÚ, ktoré sa v súčasnosti získavajú od členských štátov.

Ak by sa dosiahol konsenzus, že takýto prístup je realizovateľný, od Komisie sa bude vyžadovať, aby realizovala najkompletnejšiu konzultáciu a dôrazne vzala do úvahy následný dopad priameho náboru súčasných zamestnancov a predvídala dlhé prechodné obdobia (napr. status zmluvného zástupcu) na zabezpečenie kontinuity súčasných dohôd so súčasnými zamestnancami škôl.

2.2. Administratívne zlepšenia

V súlade s vývojom vzdelávacích systémov v členských štátoch a za účelom udržania tempa s najlepšou praxou v oblasti správy sa navrhuje, že systém EŠ by mohol v krátkodobom horizonte ťažiť z uplatňovania najlepšej praxe a nedávnych inovácií v administratívnej oblasti, vrátane zostavenia Kódu dobrého administratívneho konania, iniciatívy na posilnenie a rozšírenie súčasných opatrení o transparentnosti, vrátane práva odvolať sa proti

rozhodnutiam, ktoré prijala Rada alebo jednotlivé školy. Okrem toho je nutné objasniť a rozšíriť kompetenciu nedávno zriadenej **Rady pre sťažnosti**, aby boli pokryté všetky záležitosti legitímnej sťažnosti tých, ktorí sú postihnutí rozhodnutiami každej školy, vrátane rozhodnutí o jednotlivých vzdelávacích záležitostiach.

2.3. Väčšia autonómia pri rozhodovaní o správe a zamestnancoch

Čo sa týka rozpočtu a financovania, riadenia zamestnancov, stratégie rozvoja školy, služieb, ktoré sa majú poskytovať a rozsahu činnosti v prípade vlastných iniciatív, jednotlivé školy v súčasnosti pôsobia so značnými obmedzeniami a veľkou neistotou. Sú zaviazané fungovať na medziročnom základe, reagovať na okamžité potreby a problémy súvisiace s riadením, bez toho, aby mohli vypracovať dlhodobé stratégie na úrovni každej školy a spolu so svojimi konkrétnymi záujmovými skupinami.

Riaditelia škôl by mali mať viac finančnej a administratívnej autonómie pre svoje školy, ako aj možnosť prijímať a riadiť všetkých svojich vyučujúcich. Stupeň autonómie, financovania a vzdelávania, ktorý by sa mohol poskytnúť každej škole, si vyžaduje prehodnotenie nielen v kontexte obmedzení, ktoré stanovuje súčasná Konvencia, ale aj snahu o systém nad rámec Konvencie.

Učiteľov do EŠ v súčasnosti vyberajú v rámci dočasného preloženia vzdelávacie orgány členských štátov. Zdá sa, že v krátkodobom horizonte je možné a vhodné posúdiť, ako dať školám samotným posledné slovo pri vymenovaní učiteľov, keďže vedia lepšie posúdiť špecifické zručnosti, ktoré sú potrebné pre úspešnú výučbu v multilinguálnom prostredí.

Po spojení s ostatnými návrhmi na riadenie (*supra*) a na rozpočtovú reformu (*infra*) je možné predpokladať takú dlhodobú víziu pre EŠ, ktorá by poskytla školám rozhodujúcu kontrolu nad dlhodobým plánovaním počtu zamestnancov. Toto by si vyžiadalo spojenie s reformou systému financovania, bez neistého záväzku zo strany rozpočtu EÚ poskytnúť pevnú sumu financií, spojenie so vzdelávaním poskytovaným deťom zamestnancov EÚ a stanovením plánov škôl.

3. FINANCOVANIE EŠ

Podľa definície je model Európskej školy založený na vyučovaní, ktoré zabezpečujú vyslaní učitelia v celom rade jazykov. V menších jazykových sekciách sú triedy čo do počtu žiakov menšie, než v mnohých školských systémoch na národnej úrovni, a tak sa zdá, že EŠ sú tým drahšie, než konvenčné štátne školy. Komisia to akceptuje a bude brániť systém EŠ, ale nespornou v tomto akceptovaní je potreba zaistiť efektívne rozpočtové plánovanie a kontrolu a preukázateľnú hodnotu za peniaze.

3.1. Rozpočtový paradox

V súčasnosti existuje v rozpočtových úpravách základný paradox, konkrétne, že vyrovnávací príspevok z rozpočtu EÚ sa poskytuje v rámci ročného rozpočtového postupu bez zodpovedajúceho vplyvu rozpočtového orgánu na výdavky EŠ. Okrem toho sa veľmi uvažuje o tom, že systém spoliehania sa na efektívne neisté financovanie z EÚ na vyrovnanie rozpočtu EŠ nepriniesol primerané stimuly na lepšie spravovanie zdrojov, zvýšenie príjmu a šetrenie nákladov, čo sa dá dosiahnuť bez zníženia kvality poskytovaných služieb.

Rozpočet je súčasne aj spornou otázkou pre niektoré členské štáty, ktoré v súčasnosti poskytujú približne 22 % rozpočtového príjmu priamo prostredníctvom dočasného preloženia učiteľov, ako to stanovuje Konvencia. Avšak kvôli požiadavkám na dorozumievací jazyk niektoré ČŠ majú neprimeraný podiel na nákladoch a signalizujú, že

nie sú pripravené financovať ďalšie zvyšovanie. Navrhli buď spravodlivejšie rozdeľovanie nákladov alebo zrušenie priameho prispievania z ČŠ. V rámci súčasnej rozpočtovej klímy mnohé ČŠ by rovnako radi videli lepšiu rozpočtovú kontrolu a finančné riadenie v celom systéme EŠ.

Z vyššie uvedeného je jasné, že úprava systému financovania škôl je potrebná a mohla by reagovať aspoň čiastočne na tieto obmedzenia a obavy a byť v súlade s nimi, ako aj na celkový rámec finančných perspektív na roky 2005-2013.

Aby Komisia mohla v krátkodobom horizonte lepšie integrovať finančný príspevok Spoločenstva do škôl v rozpočtovom postupe EÚ, bude sa riadiť postupom oznamovania maximálneho rozpätia financovania na konkrétny rok so značným predstihom a bude očakávať, že predložený rozpočet EŠ bude toto brať v plnej miere do úvahy a bude podľa toho upravený. (Tento nový prístup sa už realizoval v návrhu na návrh rozpočtu pre rok 2005, ktorý prijal výbor v apríli 2004). Navrhnuté rozdelenie rozpočtu musí byť každý rok spojené, okrem iného, s veľkosťou a potrebami školy, dôkazom úsilia o šetrenie nákladov a lepšou efektívnosťou nákladov. Je potrebné porovnávať náklady a zdroje Európskych škôl, ktoré majú rovnakú veľkosť.

3.2. Prístup a podmienky pre deti, ktoré nie sú deťmi zamestnancov EÚ

Deti navštevujúce EŠ v súčasnosti spadajú do troch „kategórií“; prvá je kategória I, ktorú tvoria deti zamestnancov pôsobiacich v inštitúciách Spoločenstva z trvalých zastúpení členských štátov a z iných komunitárnych agentúr a orgánov, aj deti zamestnancov EŠ. Kategória II zahŕňa deti, na ktoré sa vzťahujú individuálne dohody s tretími stranami (spoločnosťami alebo verejnými orgánmi) a ktoré platia všetky nákladové poplatky. Všetky ostatní žiaci spadajú do kategórie III.

Vzhľadom na špecifický účel EŠ vo vzťahu k zamestnancom EÚ a tlakom na náklady a priestory, pracovná skupina skúma celkové a marginálne náklady/prínos žiakov kategórie III a rozsah a podmienky prístupu v prípade týchto žiakov. **Keď sa budú prijímať žiaci kategórie III, sú vo všetkých školách potrebné podrobné, transparentné a verejne dostupné kritériá prijatia, t. j. viac len než jednoduché kritérium o dostupnosti miesta v konkrétnej jazykovej sekcii.**

Tá istá pracovná skupina tiež skúma zvýšenie poplatkov, ktoré sa navrhuje pre žiakov v kategórii III, kvôli veľkému rozdielu medzi poplatkami a skutočnými nákladmi. V záujme žiakov, ktorí sú už na školách, je potrebné prijať diferencovaný prístup k súčasným a novým žiakom v tejto kategórii. **Pokiaľ ide o oslobodenie od poplatkov, o nich je potrebné rozhodnúť z dôvodov finančného strádania a zmenených okolností, od prípadu k prípadu, s jasnými, podrobnými a transparentnými kritériami.**

3.3. Realizácia kritérií na udržanie malých škôl alebo jazykových sekcií

Böschova správa EP nastolila otázku, či malé EŠ v takých lokalitách ako Mol, Karlsruhe, Bergen a Culham sú vo svojej súčasnej forme nevyhnutné pre fungovanie Európskych inštitúcií v týchto lokalitách a navrhla, aby sa ďalej prehodnotila pridaná hodnota vzdelávania v prípade týchto škôl. Ide o dôležitú otázku, ktorá si vyžaduje zamyslenie, ktoré vezme do úvahy mnohé prvky, vrátane potrieb inštitúcií EÚ a ich zamestnancov. Vlastné

kritériá RG prijaté v roku 2000 vo vzťahu k otvoreniu, udržaniu a zavretiu jazykových sekcií a škôl³ tvoria základ úvahy v tejto oblasti.

Systém EŠ musí byť prísny a spravodlivý pri uplatňovaní jasných kritérií, ktoré prijal vo vzťahu k otvoreniu, udržaniu a zatvoreníu jazykových sekcií a škôl. Kým RG už prijala rozhodnutia na uplatňovanie kritérií a postupné skončenie niektorých malých jazykových sekcií v štyroch malých školách, v súčasnosti sa posudzuje širšia problematika charakteru a organizácie týchto škôl, ako aj spôsob zlepšenia efektívnosti ich nákladov. Za týmto účelom Komisia financuje externé zhodnotenie možností, ktoré sú k dispozícii pre dlhodobú budúcnosť vyššie uvedených škôl.

4. PROBLEMATIKA VZDELÁVANIA A UČEBNÝCH OSNOV

Podľa Zmluvy o ES kompetencia v otázkach vzdelávania je v podstate záležitosťou členských štátov. Komisia by nechcela zasahovať do tejto oblasti, ale pozoruje, že keďže sú EŠ mimo národných vzdelávacích systémov, môže vzniknúť riziko, že vývoj v politike a praxi vzdelávania na národnej úrovni sa neuplatňuje vždy rýchlo. Európske školy sú však pre Komisiu dôležité pri získavaní a udržaní zamestnancov a pri snahe zaistiť blaho svojich (väčšinou expatriovaných) zamestnancov a ich detí. Takže Komisia má legitímny záujem na zaistení, že školy budú naďalej ponúkať a bude im umožnené ponúkať široké, moderné učebné osnovy a skúšobný systém v súlade s najlepšou praxou v ČŠ. Ďalej, EŠ sa musia v najprimeranejšej možnej miere postarať o celý rad potrieb detí úradníkov.

V rámci celkového kontextu vysoko uznávaného systému nasledujú oblasti, v ktorých si Komisia uvedomuje, že existujú obavy a/alebo potreby vývoja, ktoré je nutné starostlivo zvážiť.

4.1. Vzdelávanie detí so špeciálnymi potrebami.

Vzdelávanie detí so špeciálnymi potrebami, či už ide o problémy pri učení alebo fyzický handicap, si tiež zaslúži väčšiu pozornosť. Školy v súčasnosti realizujú existujúce ustanovenia Konvencie odlišnými spôsobmi a program pre deti so špeciálnymi vzdelávacími potrebami (ŠVP) a pre podporu učenia (PU) sú dôležitými nástrojmi, ktoré sa majú ďalej rozvíjať. Oba programy vyžadujú monitorovanie, aby sa zaistilo primerané rozdelenie zdrojov medzi jazykové sekcie a jednotlivých žiakov, čo najlepšie využili miestne poskytované služby a zhodnotil ich dopad.

4.2. Alternatíva k európskej maturite – paralela s európskou maturitou.

Tradičné zameranie škôl na vysoko akademickú európsku maturitu (EM) znamenalo, že nebolo primerane postarané o vzdelávacie potreby a talent významnej menšiny detí pracovníkov alebo nebolo postarané spôsobom, ktorý by sa očakával od skutočne jednotnej strednej školy. Je nutné dôsledne zvážiť možnosť, aby školy ponúkali inú maturitu ako EM a je potrebné vykonať štúdiu realizovateľnosti.

Učebné osnovy je potrebné chápať v kontexte celkovej prípravy študentov na ich akademický a profesionálny život, a z tohto hľadiska by bolo vhodné presmerovať nejaké zdroje na občianske a praktické zručnosti, ktoré sú potrebné na prípravu detí na ich budúcnosť.

4.3. Veľkosť tried

³ „Kritéria pre založenie, zatvorenie a udržanie Európskych škôl”, Doc 2000-D-7510, prijaté na schôdzi RG konanej v dňoch 24-25/10/2000

Hoci mnohé triedy v EŠ sú malé kvôli rôznorodosti jazykov a súvisiacim parametrom, maximálny počet žiakov v triede je stanovený na 32, čo je viac, než v mnohých členských štátoch. V niektorých prípadoch do týchto tried chodia žiaci, pre ktorých neexistuje sekcia pre ich materinský jazyk, a ktorí preto potrebujú zvláštnu podporu, aby pracovali rovnako efektívne v „cudzom“ jazyku. Preto je potrebné zvážiť spôsoby, ako znížiť maximálny počet žiakov v triede.

4.4. Udržanie hodnoty európskej maturity

Bez ohľadu na zavedenie alternatívneho maturitného vysvedčenia sa musí zachovať vysoká skutočná hodnota EM. Skúšobný systém EM si vyžaduje úpravu, aby sa zaistil harmonizovaný prístup a vysoká akademická kvalita. Rodičia a asociácie rodičov vyjadrili obavy z nedostatku hodnotenia skutočnej kvality vzdelávacích opatrení EŠ a zo spôsobu, akým funguje systém inšpekcií.

V súčasnosti EM organizuje Úrad generálneho tajomníka v spolupráci s Radou inšpektorov (RI). Tento systém bol pôvodne zostavený na zvládnutie EM pre obmedzený počet žiakov, ktorý navštevujú EŠ, v obmedzenom počte jazykov, a tento systém v budúcnosti nedokáže čeliť rastúcemu počtu rozmanitosti lokalít s pridanými novými jazykmi.

Praktickým a účinným riešením, ktoré umožní čeliť novým výzvam, by mohlo byť zriadenie Rady pre vzdelávanie v Európskych školách, ktorá by pôsobila ako skúšobná komisia pre EM aj pre získanie alternatívneho maturitného vysvedčenia. Táto rada by mohla byť zložená zo zástupcov ČŠ a inštitúcií a mohla by prevziať všetky tri vzájomne prepojené vzdelávacie oblasti systému EŠ – stanovenie učebných osnov, inšpekcie a záverečné skúšky. Takto by sa zjednodušil súčasný systém, keďže RI a značná časť práce Rady guvernérov (vrátane Výborov pre výučbu) a značná časť práce Úradu generálneho tajomníka by sa nahradili operačne nezávislejším systémom. Zriadenie tejto rady by súčasne poskytlo príležitosť na prehodnotenie a aktualizáciu učebných osnov EŠ.

Takáto zmena by bola samozrejme možná iba v kontexte radikálnej revízie Konvencie EŠ. Rada pre vzdelávanie by zostala medzivládnu, pokiaľ ide o kompetenciu členských štátov v oblasti vzdelávania, a takto by dopĺňala návrh na prenos operačných aspektov riadenia a plánovania EŠ na model Úradu Komisie alebo Agentúry EÚ.

4.5. Širšia dostupnosť európskej maturity

Úspech európskej maturity viedol nakoniec k väčšiemu záujmu vďaka širšej dostupnosti v niekoľkých ČŠ, zatiaľ čo súčasne decentralizácia činností EÚ vytvorila potrebu poskytovať európske vzdelávanie v iných než sú tradičné Európske školy.

Členské štáty posudzujú možnosť ponúknuť európsku maturitu mimo súčasného systému EŠ a RG a Komisia posudzujú rôzne modely realizácie v spolupráci so vzdelávacími inštitúciami a zvažujú potenciálne pilotné programy.

5. ZÁVERY

Toto oznámenie naznačuje problémy a výzvy, ktorým musí v súčasnosti čeliť systém EŠ, tak ako ich identifikovali rôzne záujmové skupiny. Navrhuje niektoré zlepšenia, o ktorých môže rozhodnúť a ktoré môže realizovať Rada v rámci súčasného systému. V prípade svojej práce v rámci RG bude Komisia budovať na myšlienkach, ktoré boli vytýčené v tomto oznámení.

Toto oznámenie tiež otvára debatu o možnej dlhodobej radikálnejšej zmene systému riadenia EŠ, ktorá prekračuje pôsobnosť súčasnej medzinárodnej Konvencie. Predtým, než Komisia

urobí významné návrhy o budúcom vývoji systému EŠ, bude v najbližších mesiacoch organizovať rozsiahle konzultácie so a medzi záujmovými skupinami.

Bez toho, aby sme to povedali platí, že akákoľvek zmena systému EŠ, a hlavne akákoľvek významnejšia zmena, nemôže a nesmie prerušiť alebo ohroziť vzdelávanie detí v EŠ. Preto sa Komisia domnieva, že každej významnejšej zmene musí predchádzať a musí sa s ňou spájať primerané plánovanie, príslušné schválenie časových a prechodných úprav, aby bol zachovaný primárny účel poskytovať úspešné a spoľahlivé vzdelávanie pre naše deti.

Budú prebiehať všeobecné konzultácie so všetkými európskymi inštitúciami, členskými štátmi, útvarmi Komisie, odborármi, asociáciami rodičov a záujmovými skupinami a ich názory sa vezmú do úvahy predtým, než sa navrhnú akékoľvek významnejšie zmeny. Tieto konzultácie sa budú konať počas nasledujúceho školského roka.

Okrem toho všetky zainteresované strany môžu napísať svoje názory a návrhy na adresu: ADMIN-COMMUNICATION-EUROPEAN-SCHOOLS@cec.eu.int

FAKTY A ÚDAJE O EURÓPSKÝCH ŠKOLÁCH 2003 / 2004*

Škola	Počet jazykových sekcii	Celkový počet žiakov	Žiaci, ktorí sú deťmi zamest. EÚ	Deti zamest. EÚ ako % celkového počtu	Žiaci kat. III	Žiaci kat. III ako % z celkového počtu	Režijné náklady v rozpočte pre rok 2004 v mil. eur	Odhadované náklady kat. III ako % rozpočtu na rok 2004	Financovani e z EÚ pre rok 2004 v mil. eur	Financovani e z EÚ ako % rozpočtu
ALICANTE - E	4	884	202	22,9	641	72,5	9,92	14,1	6,65	67,04
BERGEN - NL	5	696	66	9,5	578	83	11,48	12	6,62	57,67
BXL I - B	6	2 308	1 560	67,6	610	26,4	26,21	7,2	18,12	69,13
BXL II - B	8	2 808	2 280	81,2	280	10	27,07	3,3	17,90	66,12
BXL III - B	6	2 669	2 072	77,6	475	17,8	24,25	6,5	16,62	68,56
CULHAM - UK	5	884	14	1,6	729	82,4	12,28	16,6	6,62	53,91
FRANKFURT - D	4	679	215	31,7	408	60	8,80	11,3	4,99	56,70
KARLSRUHE - D (****)	5	1 098	83	7,6	858	78,1	11,75	24,9	4,14	35,23
LUXEMBURG	11	3 802	2 680	70,5	760	20	37,28	7,3	23,36	62,66
MOL - B	5	647	85	13,1	506	78,2	10,99	12	6,45	58,69
MNÍCHOV (****) -D	5	1 457	19	1,3	372	25,5	18,57	5,4	1,11	5,98
VARESE - IT	5	1 335	466	35	614	46	15,79	10,8	7,80	49,40
ÚRAD GENERÁLNEHO TAJOMNÍKA - B	-	-	-	-	-	-	7,99	-	6,54 (***)	81,85
CELKOM	69	19 267	9 742	50,56	6 831	35,45	222,38	8,95	126,99	57,10

(*) 2 ďalšie školy budú otvorené v Bxl a Lux v 2004-2008 (**) Náklady na Úrad generálneho tajomníka boli rovnako rozdelené medzi 12 škôl (***) vrátane 0,6 v rezerve

(****) Existujú špeciálne externé zdroje príjmov pre tieto školy, ktoré znižujú príspevok EÚ. Zdroj: Rapports de rentrée 2003 & Rozpočty škôl na rok

SK

SK